

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОМПАРАТИВІСТСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

Шифр і назва спеціальності	011 Освітні, педагогічні науки
Назва освітньої програми	Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Цикл дисципліни	Вибіркові навчальні дисципліни за вибором здобувача
Шифр за навчальним планом	1.9.

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Актуальні питання компаративістських досліджень» затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року

Розробники програми: **Боярська-Хоменко Анна Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від. “_28_” серпня 2020 року № _1_

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор
Золотухіна С. Т.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна, вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Напрямок підготовки	Вибіркова дисципліна	
Модулів – 2	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		III-IV-й	III-IV-й
Денна/вечірня аудиторних годин –40 сам. роботи – 80 Заочна аудиторних годин – 18 сам. роботи –102	Науковий ступінь: доктор філософії	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	102 год.
		Індивідуальні завдання	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 1:2
 для заочної форми навчання – 1:3,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Призначення навчальної дисципліни.

Актуальні питання компаративістських досліджень – навчальна дисципліна, котра є базовою для молодих науковців, які присвячують свої наукові пошуки порівняльно-педагогічному аналізу особливостей навчання та виховання в Україні та провідних країнах світу. Сьогодні світове співтовариство приділяє значну увагу пошуку ефективних моделей освіти, консолідації зусиль у вирішенні проблеми якості освіти на всіх її рівнях та в усіх її ланках. Вивчення, узагальнення та критичний аналіз світової і вітчизняної педагогічної теорії та практики у порівняльній ретроспективі має на меті забезпечити умови для формування здатності здобувачів розв'язувати комплексні задачі у професійній і дослідницькій діяльності, створення цілісних новацій для подальшої професійної практики. Вивчення курсу «Актуальні питання компаративістського дослідження» сприяє реалізації ідеї навчання через дослідження, надає здобувачам освіти третього (освітньо-наукового) рівня можливість продемонструвати знання концепцій і методологічних підходів у галузі педагогіки, сприяє здійсненню оригінального компаративістського дослідження, дає змогу презентувати отримані результати в публікаціях у національних та міжнародних рецензованих виданнях.

Мета вивчення навчальної дисципліни.

Забезпечення умов для формування здатності особи розв'язувати комплексні задачі у професійній (викладацькій) і дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає осмислене застосування положень і методів гуманістичної педагогіки з урахуванням принципу компаративізму, створення цілісних новацій для подальшої професійної практики.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання компаративістського дослідження» здобувач освіти повинен опанувати компетентності:

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК1 здатність розкривати евристичний потенціал сучасного людинознавства; розуміти ідеї філософії освіти з урахуванням глобалізаційних процесів; узагальнювати досвід теоретичної рефлексії щодо актуальних освітніх проблем і ситуацій;

ЗК4 здатність обґрунтовувати культурно-антропологічні смисли та ідеї Європи, питання інтеркультурної комунікації та антропологічного виміру мультикультуризму, а також національних традицій у контексті інтернаціоналізації та становлення культури суспільства знань;

ЗК8 здатність розуміти загальносвітовий і національний контексти розвитку вищої (університетської) освіти, ціннісні смисли та пріоритетні напрями реформування вищої освіти в Україні та враховувати їх у практичній діяльності;

ЗК10 здатність виявляти прогресивні освітні ідеї світової та вітчизняної педагогічної спадщини, порівнювати, виокремлювати цінні доробки дослідників, аналізувати їх і творчо використовувати у професійній діяльності;

ФК11 уміння проводити історико-педагогічний аналіз джерельної бази досліджуваної проблеми, переосмислювати знання й досвід, представлені в історико-педагогічному та компаративному дискурсі, застосовувати їх у власному науково-педагогічному дослідженні, визначати перспективи творчого використання;

ФК14 інтегровані знання з історії педагогіки, порівняльної педагогіки, інноватики в галузі освіти, методології науково-педагогічного дослідження.

3. Передумови вивчення дисципліни

Пререквізита (Prerequisite) – Розвиток світової та вітчизняної педагогічної думки – 1.3., 4 кредити, 1-2 семестри; Академічно і професійно орієнтоване спілкування – 1.2., 6 кредитів, 1-4 семестри.

Постреквізита (Postrequisite) – Інноватика в галузі освіти – 1.5., 4 кредити, 5-6 семестри.

4. Результати навчання за дисципліною

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких програмних результатів навчання:

ПРН1 – продемонструвати знання онтології, гносеології, основних напрямів історико-філософської думки, класичної та сучасної, вітчизняної і світової філософії;

ПРН2 – аналізувати філософсько-антропологічні і культурно-антропологічні чинники; застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування наукових і освітніх проєктів, визначення соціокультурних чинників авторського дослідження;

ПРН3 – вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати термінологію галузі наукового дослідження, виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності;

ПРН13 – критично оцінювати існуючі системи освіти і програми виховання, досвід професійних практик, представлених в історико-педагогічному дискурсі;

ПРН14 – здійснювати оригінальне історико-педагогічне/експериментальне/компаративістське дослідження, оперувати різними методами й засобами дослідницької діяльності, прийомами збирання, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві.

5.

Програма навчальної дисципліни

Кожний з модулів дисципліни є закінченою, окремою структурною дидактичною одиницею. Це дає можливість вивчати їх незалежно один від одного.

Навчальний матеріал у доній програмі розглядається за двома модулями:

- Теоретичні питання компаративної педагогіки;
- Аналіз дидактичного та методичного забезпечення неперервної освіти у компаративістських дослідженнях.

Модуль 1. Теоретичні питання компаративної педагогіки

Тема 1. Порівняльна педагогіка як наука та навчальна дисципліна

Основні питання:

1. Порівняльна педагогіка як галузь педагогічної науки та навчальна дисципліна.
2. Об'єкт і предмет порівняльної педагогіки, її місце в системі педагогічних наук.
3. Функції, мета й завдання порівняльної педагогіки.

Тема 2. Методологія компаративістських досліджень

Основні питання:

1. Методологія порівняльно-педагогічних досліджень.
2. Наукові підходи у компаративних дослідженнях (системно-цілісний, культурологічний, цивілізаційний та ін.)
3. Методи компаративістських досліджень у педагогіці.
4. Перспективи розвитку педагогічної компаративістики

Тема 3. Компаративістські дослідження у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів в освіті

Основні питання:

1. Основні протиріччя та досягнення, які пов'язані з процесами глобалізації та інтеграції у світі.
2. Значення питань освіти у «глобальному просторі».
3. Ідеї та сутність Болонського процесу: його досягнення і критика.
4. Нові освітні технології в умовах глобалізації та інтеграції.

Тема 4. Аналіз джерельної бази у порівняльно-педагогічних дослідженнях

Основні питання:

1. Аналіз нормативно-законодавчої бази у галузі освіти дорослих

2. Аналіз науково-педагогічних джерел
3. Аналіз навчально-методичних джерел
4. Аналіз міжнародних нормативних документів
5. Аналіз статистичних звітів

Тема 5. Структура компаративістських досліджень

Основні питання:

1. Збір, класифікація та опис педагогічних фактів.
2. Інтерпретація, аналіз фактів, який проводиться з використанням методів інших наук.
3. Попередній порівняльний аналіз фактичних даних, встановлення тотожностей і відмінностей на основі спеціально розроблених критеріїв, висунення гіпотези.
4. Синхронне аналітико-синтетичне порівняння на основі розроблених критеріїв з метою перевірки висунутої гіпотези.

Модуль 2. Аналіз дидактичного та методичного забезпечення неперервної освіти у компаративістських дослідженнях

Тема 6. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад дошкільної та загальної середньої освіти в провідних країнах світу

Основні питання:

1. Виявлення тенденцій розвитку дошкільного виховання за кордоном
2. Виявлення тенденцій розвитку загальної середньої освіти за кордоном
3. Дошкільна та загальна середня освіта як системне явище
4. Виявлення дидактичних засад організації дошкільної та загальної середньої освіти

Тема 7. Здійснення аналізу організації професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу

Основні питання:

1. Виявлення тенденцій розвитку професійно-технічної освіти за кордоном
2. Виявлення тенденцій розвитку вищої освіти за кордоном
3. Вища та професійно-технічна освіта як системне явище
4. Виявлення дидактичних засад організації професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу
5. Особливості організації практичної підготовки у системі професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу

Тема 8. Дослідження особливостей освіти дорослих в провідних країнах світу

Основні питання:

1. Виявлення тенденцій розвитку освіти дорослих за кордоном
2. Освіта дорослих як системне явище

3. Виявлення дидактичних засад організації освіти дорослих у провідних країнах світу
4. Особливості організації практичної підготовки у системі освіти дорослих у провідних країнах світу.

Тема 9. Порівняльно-педагогічні дослідження процесу виховання у провідних країнах світу

Основні питання:

1. Особливості соціалізації дітей у системі дошкільної та загальної середньої освіти в сучасному світі
2. Аналіз діяльності міжнародного співтовариства в пошуках виходу з глобальної гуманітарної кризи
3. Аналіз форм та методів соціалізуючого впливу школи:
  - виховання в дусі миру та формування громадянськості;
  - формування моральної особистості;
  - особливості релігійного виховання на сучасному етапі;
  - трудове виховання як чинник розвитку особистості;
  - гармонізація стосунків людини з природою;
  - роль економічної освіти у формуванні громадянськості;
  - самоврядування як засіб соціалізації особистості;
  - вивчення іноземних мов як одна з умов соціалізації.

Тема 10. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад організації навчання обдарованих дітей та дітей з особливими освітніми потребами

1. Особливості функціонування альтернативних шкіл у різних країнах світу
2. Нормативно-правове регулювання навчання дітей з особливими освітніми потребами
3. Основні напрями в розвитку сучасної альтернативної школи: модифікуючі нововведення (індивідуальне навчання, кооперативне навчання); радикальні нововведення

Тема 11. Дослідження особливостей педагогічної підготовки у провідних країнах світу

1. Аналіз статусу і вимоги до сучасного вчителя у різних країнах світу.
2. Вивчення досвіду організації профорієнтації та профвідбору в педагогічній освіті України й інших країн світу.
3. Аналіз національних систем професійної підготовки вчителів.
4. Інтеграція педагогічної освіти України в загальноєвропейський простір.

6.

Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна/вечірня форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		о	л	п	лаб	інд
Модуль 1. Актуальні питання порівняльної педагогіки												
Тема 1. Порівняльна педагогіка як галузь наукових знань	8	2				6	11	1				10
Тема 2. Методологія компаративістських досліджень	8		2			6	11		1			10
Тема 3. Компаративістські дослідження у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів в освіті	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 4. Аналіз джерельної бази у порівняльно-педагогічних дослідженнях	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 5. Структура компаративістських досліджень	10	2	2			8	12	1	1			10
Модуль 2. Аналіз дидактичного та методичного забезпечення неперервної освіти у компаративістських дослідженнях												
Тема 6. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад дошкільної та загальної середньої освіти в провідних країнах світу	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 7. Здійснення аналізу організації професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу	14	2	4			8	12	1	1			10
Тема 8. Дослідження особливостей освіти дорослих в провідних країнах світу	14	2	4			8	13	1	2			10
Тема 9. Порівняльно-педагогічні дослідження процесу виховання у провідних країнах світу	10		2			8	13		1			12

Тема 10. Здійснення аналізу дидактичних та методичних засад організації навчання обдарованих дітей та дітей з особливими освітніми потребами	12	2	2			8	11	1				10
Тема 11. Дослідження особливостей педагогічної підготовки у провідних країнах світу	10		2			8	11		1			10
Усього годин	120	16	24			80	120	8	10			102

7.

Теми лабораторних занять

<i>№ п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>	<i>Кількість балів</i>
1.			
2.			
3.			
	<i>Разом</i>		<i>Максимальна кількість балів –</i>

8.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Критерії оцінювання	Графік консультацій
1	Провідні дефініції порівняльної педагогіки як науки	Складання глосарію	високий понятійний рівень; вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
2	Централізована та децентралізована система управління освітою.	Складання структурно-логічної схеми	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність; вміння виділяти головне; вміння встановлювати між предметні та внутрішньопредметні зв'язки.	Щовівторка 12.00-13.00
3	Системи управління освітою	Складання порівняльної таблиці	осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається;	Щовівторка 12.00-13.00

			логічність та послідовність; доведення та аналіз теорій, концепцій, вчень, які вивчалися; самостійність мислення.	
4	Особливості навчання обдарованих дітей та дітей з особливими потребами в провідних країнах світу та в Україні	Складання порівняльної таблиці	осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається; логічність та послідовність; доведення та аналіз теорій, концепцій, вчень, які вивчалися; самостійність мислення.	Щовівторка 12.00-13.00
5	Засновники та дослідники порівняльної педагогіки (Марк-Антоній Жюльєн (Паризький), В. Кузен, Ф. Тірш, К. Ушинський, Мікаел Е. Седлер, Ісаак Кендл, Ніколас Хенс, Фрідріх Шнейдер, Франс Хілкер та інші)	Створення презентації	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність під час відповіді; самостійність мислення; впевненість в правоті своїх суджень; вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
6	Особливості шкільної освіти в полікультурному суспільстві	Підготовка проектної роботи	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність; доведення та аналіз теорій, концепцій, вчень; самостійність мислення; впевненість в правоті своїх суджень; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
7	Підготувати матеріал для художньо-описової характеристики одного навчального дня в дошкільному закладі або початковій школі зарубіжної країни (за вибором).	Створення презентації	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність під час відповіді; самостійність мислення; впевненість в правоті своїх суджень;	Щовівторка 12.00-13.00

			вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	
8	Використання нетрадиційних форм і методів навчання студентів у провідних країнах світу	Написання мікроповіді	високий понятійний рівень; глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається; логічність та послідовність; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
9	Освіта людей третього віку у провідних країнах світу	Створення презентації	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність під час відповіді; самостійність мислення; впевненість в правоті своїх суджень; вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
10	Проаналізувати «Конвенцію про права дитини», «Декларацію про права дитини», «Європейську конвенцію про здійснення прав дитини» та визначити завдання й напрями соціалізації підростаючих поколінь у сучасному світі з огляду на вказані документи	Написання есе	високий понятійний рівень; глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається; логічність та послідовність; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
11	Визначення (самовизначення) схильності до педагогічної праці	Складання тестових завдань	високий понятійний рівень; глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; самостійність мислення; вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00

12	Здійсніть порівняльний аналіз змісту педагогічної освіти (за напрямками: загальнонауковий, психолого-педагогічний, методичний) в Україні та країнах світу	Підготовка наукової доповіді	високий понятійний рівень; глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається; логічність та послідовність; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
13	Провідні течії та представники реформаторської педагогіки	Підготовка виступу	високий понятійний рівень; глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається; логічність та послідовність; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00
14	Схарактеризувати та порівняти зміст діяльності альтернативних шкіл минулих років та сучасності	Підготовка презентації	глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється; логічність та послідовність під час відповіді; самостійність мислення; впевненість в правоті своїх суджень; вміння виділяти головне; стилістично грамотна мова.	Щовівторка 12.00-13.00

Запитання для підсумкової атестації (залік)

1. Роль та місце порівняльної педагогіки у системі сучасної науки
2. Мета та завдання порівняльної педагогіки
3. Провідні наукові підходи у компаративних дослідженнях
4. Методи компаративістських досліджень у педагогіці
5. Основні протиріччя та досягнення, які пов'язані з процесами глобалізації та інтеграції у світі
6. Особливості процесу стандартизації освіти у різних країнах світу.
7. Диференціація навчання у провідних країнах світу
8. Джерельна база компаративних досліджень
9. Збір, класифікація та опис педагогічних фактів

10. Інтерпретація, аналіз фактів, який проводиться з використанням методів інших наук
11. Попередній порівняльний аналіз фактичних даних, встановлення тотожностей і відмінностей на основі спеціально розроблених критеріїв, висунення гіпотези
12. Синхронне аналітико-синтетичне порівняння на основі розроблених критеріїв з метою перевірки висунутої гіпотези
13. Технологія виявлення тенденцій розвитку освіти за кордоном
14. Визначення дидактичних та методичних засад систем дошкільної освіти у провідних країнах світу
15. Визначення дидактичних та методичних засад систем загальної освіти у провідних країнах світу
16. Визначення дидактичних та методичних засад систем вищої освіти у провідних країнах світу
17. Визначення дидактичних та методичних засад систем освіти дорослих у провідних країнах світу
18. Виявлення особливостей організації практичної підготовки у системі професійно-технічної та вищої освіти в провідних країнах світу
19. Визначити спільні та відмінні тенденції в середній освіті зарубіжних країн.
20. Схарактеризувати чинники, які сприяють загальнодоступній вищій освіті в сучасному світі.
21. Проаналізувати типи вищих навчальних закладів.
22. Проаналізувати форми післядипломної освіти
23. Соціалізація молоді як провідна функція школи у провідних країнах світу
24. Статус і вимоги до сучасного вчителя у різних країнах світу
25. Особливості педагогічної профорієнтації у провідних країнах світу
26. Причини виникнення альтернативних шкіл
27. Нормативно-правове регулювання навчання дітей з особливими освітніми потребами
28. Проблема інтеграції педагогічної освіти України в загальноєвропейський простір

9. Контроль навчальних досягнень

9.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	0,5	4	2	4	2
Відвідування семінарських занять	0,5	4	2	4	2
Відвідування практичних занять					
Робота на семінарському занятті	1,5	4	6	4	6
Робота на практичному занятті					
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	18	6	22
Виконання модульної роботи					
Виконання ІНДЗ					
Разом		17	28	18	32
Максимальна кількість балів					60

9.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Під час вивчення дисципліни «Актуальні питання компаративістських досліджень» заплановано:

- поточний контроль у формі співбесід та евристичної бесіди (питання представлено в частині семінарських занять), оцінюється у межах 1-2 бали;
- виконання самостійної позааудиторної роботи, оцінюється у межах 1-5 балів за одне завдання;
- підсумковий контроль – залік, що проводиться в два етапи (письмове тестовий контроль та усна відповідь на питання), оцінюється у межах 1-40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Рівень 1 репродукція – 1 бал

Рівень 2 реконструкція – 2 бали

Рівень 3 самостійне дослідницьке завдання – 1-3 бали

Рівень 4 – освітньо-наукова творчість – 1-5 балів

Градація балів у межах одного рівня

Відповідність академічним висновкам у змісті навчальної дисципліни – 1.

- Доказовість, аргументованість висловлювань – 1.
 Грамотність і дотримання положень академічної доброчесності – 1.
 Оригінальність, авторство висновку – 1.
 Можливість повторних відтворення пропозицій – 1.
 Комплексне бачення проблеми, міра визначення причинно-наслідкових зв'язків – 1.
 Нестандартність подачі виконаної роботи – 1.
 Дотримання наукового, науково-публіцистичного стилю у викладі думок для роздумів – 1.
 Зв'язок з темою дисертаційного дослідження – 2.

1. Схема оцінювання здобувачів денної/вечірньої форми

Семінарські заняття											Сам. роб.	Залік
Модуль №1					Модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	1-40	1-40
1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

T1, T2 ... T11 – теми модулів

2. Схема оцінювання здобувачів заочної форми

Семінарські заняття									Сам. роб.	Залік
Модуль №1			Модуль № 2							
T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		1-52	1-40
1	1	1	1	1	1	1	1	1		

T1, T2 ... T11 – теми модулів

9.3. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

9.4. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
74-89	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
60-73	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

10.

Методичне забезпечення

Навчально-методичні комплекси дисциплін:

Конспекти лекцій, програма курсу, структурно-логічна схема вивчення дисципліни, тексти лабораторних та контрольних робіт, завдання для самостійної роботи, ілюстративні матеріали. Здобувачі мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять, силабусів навчальних дисциплін.

11.

Рекомендовані джерела

Базова

1. Боярська-Хоменко А.В. Освіта дорослих в країнах центральної та Східної Європи: ретроспективний аналіз. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; «Мітра», 2019. 376с
2. Курс лекцій з порівняльної педагогіки / за заг.ред. чл.-кор АПН України, проф. Г.В. Троцько. – Харків, 2007. – 264 с.
3. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу. Київ: Грамота, 2008. – 232 с.

Допоміжна

1. Боярська-Хоменко А.В. Значення гамбурзької декларації освіти дорослих для країн Центральної та Східної Європи. Збірник праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Теорія та методика навчання та виховання»: зб. наук. пр. / За заг. редакцією член-кор. НАПН України А.В. Троцько. – Харків, 2017. – Вип. 42. – с. 19–27
2. Боярська-Хоменко А.В. Особливості підготовки майбутніх вчителів в Оклендському університеті. Збірник праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Теорія та методика навчання та виховання»: зб. наук. пр. / За заг. редакцією член-кор. НАПН України А.В. Троцько. – Харків: ХНАДУ, 2017. – Вип. 41. – с. 14–21
3. Боярська-Хоменко А.В. Реалізація Україною програм ЮНЕСКО щодо освіти дорослих. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [гол.ред.: М.Т. Мартинюк]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип.1. – С. 27–36
4. Боярська-Хоменко А.В. Розвиток педагогічної теорії в галузі освіти дорослих у країнах Центральної та Східної Європи (перша половина ХХ століття). Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія Педагогіка і психологія. Дніпро, 2019. с. 161–169
5. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12 груд. 2019 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Жешув. ун-т, Пед. ун-т Чендус. ун-ту ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук та ін.]. – Харків : Мітра, 2019. – 446 с.
6. Троцько А.В., Глушич В.В. Актуальні питання виховання підлітків у школах США. Харків : ХНАДУ, 2016. 168 с.

Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

- <http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
- <http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
- <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені

В.І. Вернадського;

<http://www.dnpb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;

<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;

<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;

<http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;

<http://www.gumer.info/> – Библиотека Гумер – гуманитарні науки